

معری فکتا

دکتر فریدون سیامکنژاد

همان‌گونه که از نام کتاب برمی‌آید، داروهای مورد مصرف در مامایی و زنان در یک کتاب گردآوری شده و رفراز خوبی برای متخصصان زنان و زایمان و لیسانسیه‌های مامایی می‌باشد. در مقدمه کتاب که به قلم نویسنده نگاشته شده توضیحاتی در مورد روش نگارش کتاب داده شده و بهتر است عیناً آن را مرور کنیم: به دلیل اهمیت تأمین سلامت جسمی و آسایش روحی زنان عزیز کشورمان تشخیص صحیح بیماری‌های زنان و زایمان و درمان آن‌ها از ارزش و

نام کتاب: داروسازی ژنریک در مامایی و زنان

نویسنده: فراناز رهنمای چیت‌ساز

ناشر: انتشارات شهید فرهاد رضا

ناشر همکار: انتشارات نو اندیشان آریا

چاپ دوم: ۱۳۸۴

شارگان: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۲۵۰۰ تومان

اینجانب را از نظرات و پیشنهادات اصلاحی خود مطلع نمایید تا در چاپ‌های بعدی مورد بررسی و بازبینی قرار گیرد.

در خاتمه از زحمات جناب آقای دکتر احمد رهنمای چیت‌ساز و استاد گرامیم سرکار خانم دکتر مریم میرپور متخصص زنان و زایمان که با نهایت سعی و تلاش و دلسوزی مرا یاری نمودند نهایت تشکر و سپاس را دارم.

قبل از این که داروهای مورد مصرف در مامایی و زنان شرح داده شوند که به شکل آلفابتیک این کار صورت گرفته است. مصرف داروها در حاملگی و مصرف داروها در شیردهی در دو بخش جداگانه مورد بررسی قرار گرفته‌اند که عیناً این دو بخش را مرور می‌کنیم:

■ مصرف داروها در حاملگی

سازمان نظارت بر دارو و غذا در آمریکا (FDA) مصرف داروها را در دوران بارداری به پنج گروه زیر (A-X-D-C-B-A) تقسیم کرده است که هر یک ذیلاً شرح داده می‌شود:

1 - گروه A

شامل داروهایی است که مطالعات جامع انسان و حیوانی حاکی از سلامت مصرف آن‌ها برای مادر و جنین می‌باشد. هورمون‌های تیروئید، املاح خوارکی آهن و ویتامین‌ها (به استثنای VD، VA) از این دسته می‌باشند، البته اگر ویتامین‌ها کمتر از مقادیر مجاز روزانه مصرف شوند در این گروه قرار می‌گیرند. بنابراین تجویز هر نوع ویتامین بخصوص در دوران بارداری باید با احتیاط صورت گیرد.

اعتبار فوق العاده‌ای برخوردار می‌باشد، در این راستا معرفی صحیح و علمی داروهای ژنریک می‌تواند تمامین کننده بخشی از این اهداف باشد.

کتابی که در پیش رو دارید به نحوی تهیه شده است که دسترسی به جدیدترین اطلاعات مورد نیاز در این زمینه را در حداقل زمان میسر نموده و می‌تواند برای دانشجویان مامایی، ماماها، پزشکان رزیدنت‌های زنان قابل استفاده و مفید باشد.

سرفصل‌هایی که در مورد یک دارو در نظر گرفته شده است شامل مشخصه‌های زیر می‌باشد:

- نام ژنریک دارو
- طبقه بندی درمانی
- مصرف در حاملگی و گروه‌های مربوط به آن
- مصرف در شیردهی
- اشکال دارویی
- مکانیزم اثر و فارماکوکیнетیک
- موارد و مقدار مصرف دارو که بر حسب گروه‌های سنی مختلف ذکر شده است.
- توجه به آزمون‌ها و اقداماتی که در پیگیری وضعیت بیمار اهمیت دارند.
- منع مصرف
- احتیاطات
- نکات قابل توصیه به بیمار
- عوارض جانبی
- تداخل دارویی
- دخالت در پاسخ‌های آزمایشگاهی
- نام تجاری دارو
- بسیار متشرک و سپاسگزارم اگر شما دوستان و سروران گرامی پس از خواندن مجموعه مذکور

این موارد وارفاین سدیم، دیازپام، آسپرین و فنی توئین می‌باشد.

۵ - گروه X

شامل داروهایی است که اثر ترازوژن مستقیم دارند و مصرف آن‌ها در دوران حاملگی مطلقاً منوع است این دسته از داروها در زیر ذکر شده‌اند:

- Amyl nitrite
- DES
- Cholortrian isene
- Dienestrol
- Estradiol Valerate
- Conjugated Estrogens
- Estrone
- Ethinyl – Estradiol
- Mestranol
- Oral Contraceptives
- Clomiphen Citrate
- Progestings (فقط چهار ماه اول حاملگی)
- Norgestrol
- Sodium Iodide

VACCINES :

- 1. Measies (سرخک)
- 2. Mumps (اوریون)
- 3. Rubella (سرچه)
- 4. Smalpox (آبله مرغان)

VITAMINS: (RDA) بیش از

- 1. Isotretinooin
- 2. Menadiol
- 3. Methyl Mercury

۲ - گروه B

شامل دو گروه از داروها می‌باشند:

الف - دسته‌ای که مطالعات جامع انسانی در مورد اثر آن‌ها کامل نیست و بر جنین حیوانات نیز اثر سوء ندارند.

ب - دسته‌ای که مطالعات جامع انسانی اثر سوء را مطرح نمی‌کند ولی اثراتی سوء بر جنین حیوانات داشته‌اند.

از نمونه داروهای گروه B می‌توان دیگوکسین استامینوفن، پنی‌سیلین‌ها و سفالوسیورین‌ها را نام برد.

صرف این داروها باید زمانی صورت گیرد که فواید آن‌ها بر اثر سوء احتمالی برتری داشته باشد.

۳ - گروه C

شامل داروهایی است که اثر آن‌ها بر جنین انسان به طور کامل مطالعه نشده است ولی در حیوانات سبب کشتن جنین یا باقی گذاردن آثار سوء می‌شود و اکثر داروها درمانی جزء این گروه می‌باشند و از آن جمله فورسماید و کلردازیوکساید و ایبوپروفن را می‌توان نام برد. صرف این داروها تنها زمانی مجاز است که نیاز به آن‌ها کاملاً محرز شده باشد و فوائد حاصله به طور کامل بر زیان احتمالی آن‌ها بر جنین برتری داشته باشد.

۴ - گروه D

شامل داروهایی است که آثار سوء آن‌ها بر جنین انسان ثابت شده است ولی با وجود زیان‌های حاصل تنها در صورتی که مسأله مرگ و حیات مادر در کار باشد از آن‌ها استفاده می‌شود نمونه

اختصارات نسخه‌نویسی و معانی آن

ac	Before meals	قبل از غذا
Ad	Righ ear	گوش راست
As	Left ear	گوش چپ
Au	Each ear	هر گوش
b.i.d	Twice a day	دو بار در روز
Cap	Capsule	کپسول
CNS	Central nervous system	سیستم عصبی مرکزی
DW	Dextrose water	محلول تزریقی دکستروز
G	Gram	گرم
Hs	At bed time	در هنگام خواب
I.M.	Intramuscular	داخل عضلانی
I.U	International Unit	واحد بین‌المللی
I.V	Intravenous	داخل وریدی
Kg	Kilogram	کیلوگرم
L	Liter	لیتر
M2	Square meter	متر مربع
Mcg	Microgram	میکروگرم
Meq	Millieguiralent	میلی‌اکی والان
Mg	Milligram	میلی‌گرم
MI	Milliliter	میلی‌لیتر
Od	Right eye	چشم راست
OS	Left eye	چشم چپ
Ou	Each eye	هر چشم
Pc	At meals	به همراه غذا
P.O.	By mouth	از راه دهان
P.R.N	As needed	در صورت نیاز
Q	Every	هر
q.d	Every day	هر روز
q.i.d	Four time a day	چهار بار در روز
S.C.	Subcutaneus	زیر جلدی
State	At once, immediately	فقط یکبار، بلا فاصله
Supp	Suppository	شیاف
Tab.	Tablet	قرص
Tid	Three time a day	سه بار در روز
Vag	vaginaly	از راه واژن

- Phencyclidine (PCP) Bromocriptine
- Phenindone Cimetidine
- Cocaine
- Cyclophosphamide
- Cyclosporin
- Ergotamine
- Gold Salts
- Heroin
- Lithium Carbonate
- Marijuana
- Megthotrexate

داروهایی که مصرف آن‌ها توقف موقت شیردهی را ایجاب می‌کنند:

- Metronidazole
- Radiopharmaceuticals

در خاتمه ذکر این نکته ضروری است که این کتاب در سال ۱۳۷۶ برای اولین بار منتشر شده و چاپ دوم آن که مورد ارزیابی قرار گرفته است در سال ۱۳۸۴ منتشر گردیده است.

مطالعه این کتاب را به علاقمندان توصیه می‌کنیم و برای نویسنده آن نیز آرزوی موفقیت داریم.

■ مصرف داروها در شیردهی

ورود داروها به شیر دلیل مفید بودن آن برای کودک نیست، انجمن متخصصین کودکان آمریکا داروها را به دو دسته سازگار و ناسازگار تقسیم کرده است.

صرف داروهایی که در زیر ذکر شده است در طول شیردهی ممنوع است، زیرا عوارض جدی در کودک بجا می‌گذارند خوشبختانه جانشین درمانی برای آن‌ها وجود دارد از این رو دلیل ندارد کودک را از این حق طبیعی محروم بسازیم چون شیر مادر بدون جانشین است.

ذکر این نکته لازم است که در صورت مصرف مترونیدازول خوراکی برای مقابله با تریکومونا در مادر دو گرم دارو را به صورت مقدار واحد تجویز می‌کنند و تا ۶۰ ساعت پس از آخرین نوبت آن باید از شیردادن به کودک خودداری کرد.

در صورت نیاز به رادیواکتیو باید تا منفی شدن آزمون اداری، مادر از شیردادن به کودک به طور موقت خودداری کند.

داروهایی که مصرف آن‌ها در شیردهی ممنوع است:

- Nicotine (Smoking) Amphetamine

